

Naročnina
\$2.00
na leto.

CLEVELANDSKA

AMERIKA

Stev. 15. No. 15.

CLEVELAND, OHIO, V TOREK, 23. FEBRUARJA, 1909.

Vol. II. LETO II.

Ameriške vesti.

IZ SLOVENŠKIH
NASELBIN.
DOPIS.

— ELY, Minn., 17. februar. — Cenjeno uredništvo "Clevelandsko Amerike" — V prijaznem delavstvu životarnim kot edaj po prej. Delavci položaj je tudi v naši naselbinu jako slab, delo imajo večina samo oženjeni, samec prav malo. Tukajšnja čutitska družba noče sprejeti več delavstva v delo, kdo prav ga potrebuje na večji krajih in bi tako sebi in delavstvu končila. Noče, to je vse. —

Seveda raje ostale uposlene izzema in mäci do mozga, brez vsakega pojmljivega, da so jo tudi ljudje! Delavci sami bi se radi organizirali v zvezo, a so se preveč oplašeni od časov, ko se je kovala delavska zveza v tukajšnji okolici. Razne izdaje se jih po Efajaltsko izdale družbi! Posledica tega je bila, da je več naših rojakov in tudi delavev drugih narodnosti — zgubili delo!

Ker se ni posrečilo ustanoviti takozvane delavske zvezze, so tukajšnji čutitski graski tiane se bolj kruto in brezrčno postopali z delavstvom. Načelu tiranov je sedaj novi tip Abrahamovega rodu, neki Grabowsky. Ta obrezanec se začeti v svoj posel toliko kot macka na goli. Seveda v rudniku ga je kaj malo videti, toliko več pa muči uboge trpine, ter gleda kako bi le več storil za bogato kompanijo in ji povabil kupec — žulje delavstva. Kar je pa višek nesramnosti, je pa to, da je temu obrezancu jodeljena "kontrola" čez vse tukajšnje rudnike, seveda tudi čez delavstvo, zato dela po svoji volji, kot se mu ljubi in je prava slika nekdanjih nemških valpetov na Kranjskem.

Postopa kot pravi grščak in ne kot človek. To se splošno vidi po vseh rudnikih Združenih držav, seveda tudi manj, tam več, a povsod bi vendar radi imeli in delujejo na to, da delavev dela na "hurry up" in za manjšo plačo, kot se je prej delalo. Zraven tega ni nobenih varnostnih (ne bom govoril o higijeničnih) naredb, z besedo. Svoje življenje razpostavlja lahko delavec za tisti trdo prisluheni denar, a če te ubije ali poskoduje? Z tega si opuščen in hajdi po svetu, mi te ne moremo več rabiti. Morebiti dolniš tudi kako malo odškodnino, — če jih toži!

Tako se dela v svobodni državi z svobodnim delavstvom, ki ji da svoje najboljše moči!

Sramota in stokrat sramota!

Kako opomoći? kako se o-tresti teh razmer?

Delave, sotripi! Ne dajmo se več dolgo bičati od kapitalističnih blapev, poiskusimo si ustavljati delavsko zvezo, ali vsaj podružničko kake zveze v rudarskih okrajih. Seveda moramo bolj trezno postopati v tem poslu, kot se je zadnje čase postopalo v naši okolici.

Bilo je komaj se vse v povojih ko so začeli stavkati, da to ne gre, je gotovo. Malo vidiš v tej svobodni deželi, uspehov delavaca. Kar pa je, dosežejo vse organizirani delavci, za "srambo" se ne meni ničesar.

Na dan torek!
S pozdravom

Popotnik.

— ELY, Minn., 19. februar. — Prečastni monsignor Jos. F. Bob, V. G. je dosegel iz polletnega potovanja po Evropi in Združenih državah zoper med njimi prijavljene zupljane v

Dne 18. februarja je dosegel z G. Goldberger je nznani večernim vlakom na Ely. Ob prihodu ga je pozdravila in sprejela z veselim srcem mnogobrojna množica ljudstva raznih veroizpovedanj. Najprvo ga je pozdravil naš cerkevni odbor ter več naših rojakov. Ko se je vlak bližal, je zaigrala Ely High School godba. Po končanem pozdravljenju na kolodvoru se je podal monsignor po Camp ulici naravnost do slovenske cerkve. Tu ob vhodu cerkve je enajst naših rojakov naredilo krasen špalir z ravno toljikim številom društvenih stav. V zvoniku so med tem časom naši slovenski mladeniči pritrkačali, tako da so bile marsikaterga misli v milii naši domovini kranjski. Vse se je takoreč radovalo veslega srca ter Boga hvalilo, da nam je našega ljubega dušnega očeta zdrugega in čilega ohranil na njegovem težavnem dalekobsežnem potovanju. Ko je dosegel monsignor v cerkev, je na koru pevski zbor zapel zahvalno pesem s spremljevanjem orgelj, da je vse to naredilo na vsakega v cerkvi radošen utis. Ljudstvo se je bilo nabrajalo v cerkev veliko posebno Slovencev. Monsignor je dal ljudstvu kratki govor v angleškem jeziku, v katerem je navedil svoje potovanje po Evropi oziroma po domovini. Le to omenim zraven, da je naše slovensko ljudstvo pritakovalo govor v slovenskem jeziku, in ker tega ni bilo, je bilo nekaj rojakov užaljenih. Po govoru je dal monsignor Buh blagoslov sv. Očeta. In po kratkih molitvah se je končala slavnost z blagoslovom. Najsvejšem.

Kakor so mi poročali župnik I. Siffrer odidejo prihodnji teden od tu v Hinkley, Minn., kjer menda ostanejo tamkaj kot stalni župnik. Našemu celobrodošemu monsignoriju Buhu pa klicem v imenu cerkevnega odbora ter cele naše župnije: Dobrodoši in Bog Vas ohrani še veliko leta med nami. S pozdravom na slovenske roditelje.

Jos. J. Peshel.

ROCKEFELERJEVI DAROVITI TEMPERENČLARJEM.

COLUMBUS, O., 19. februar. — Senator Yount, demokrat iz Darke okraja je napadel uradnike anti-saloona lige, češ, da sprejemajo denar od Standard Oil Co. in ga rabijo za politične namene.

Velik nemir je nastal v zbornici in na galerijah. Yount je izjavil, da ima zaprišenega pisma, s katerimi lahko dokaza svojo trditev.

Rockefellerjevi redni in izvanredni darovi ligi:

Narodni ligi \$30,000

Ligi v New Yorku 45,000

Ligi v Ohio 40,000

Ligi v Indianapolis 25,000

Za urade 30,000

Po hčeri Mrs. McCormick 350,000

Darovi-uradnikov Standard Oil Co. 50,000

Skupaj \$570,000

FRANCOZ PRIŠEL PO NEVESTO.

NEW YORK, 19. februar. — V hotelu Wellington se začasno mudi francoski "grov" Jean Marcel Peyreigne de Passy, ki se je ponudil za žrtev za na zakonski oltar. Zraven svoje "plemenite" osebe pa ponuja bogatim Amerikankam še kupilov, ki jih ima na svojem posetju na Francozki.

Njegov odvevnik Walther

G. Goldberger je nznani večernim vlakom na Ely. Ob "grofov" voljo, da bi rad z bogato ženo izbrisal dolgoše sprejela z veselim srcem mnogobrojna množica ljudstva raznih veroizpovedanj. Takoj v začetku je izjavil, da dota ne sme biti manjša kot \$750,000, boljše seveda je presega par milijonov.

POSTNE BANKE.

WASHINGTON, 21. februar. — V senatu bodo inorda se pri tem zasedanju sprejet predlog o poštni banki, po vzorih evropskih držav.

Pri prihodnjem zasedanju bi lahko glasovala zanj poslanska zbornica,

Predlog je v zadnjem času dobil dosti privržencev.

MILIJONE ZA MORNARIČO.

WASHINGTON, 18. februar. — Včeraj je bil sprejet proračun za zvezno bojno brodovje. Dovolito se je v senatu \$136,000,000. Zgradili bodo dve veliki bojni ladiji po 26,000 ton, kar je svetoval Roosevelt. Njegova beseda je torej zoper zmagala, dasiračno je imel veliko nasprotnikov!

La Follette iz Wisconsina je javno grajal mornarski oddelki, ki porabi milijone in milijone po nepotrebni, največ radi politike. Izvedenci tridijo, da so vojna pristanišča v Birthsmauth, Charleston, New Orleans nepotrebna. Vzrok nere dom tem v sičnem je po njegovem mnenju, da je mornarica imela šest tajnikov v zadnjih sedmih letih.

DEKLICA ODPELJANA.

CHICAGO, ILL., 20. februar. — Policijske se v Chicagi tako trudi v okom slučaju, ki se je zgodil včeraj zvečer.

V hotelu Wellington, v sredini tega mesta so našli v kopnini sobi tega hotela deklico, prizvano trdn na zofo in s zamaškom v ustih. Piše se Elia Gingles. Bila je popolnoma v nezavesti.

Pozneje je izpovedala, da je bila v bližini nje doma na 474 LaSalle cesti od nekega neznanega človeka prijeta, pobita na silo djana v neki voz, ki jo je pripeljal v hotel.

Tu ne ve več kaj se je znjogodilo. Tudi o zverinskem človeku ne ve nič. Policija nimata upanja, da zločinca izroči roku priprave.

V PONEDELJEK BO VSE "GALA".

Sprejem našega vojnega brodovja v Hampton Roads.

FORT MONROE, Va., 20. februarja. — Robert M. Bleetsone je bil obsojen v tridesetletno ječo, ker je vdrl v stanovanje milijonarja Jones-a z bombo in z revolverji ter zatevil \$7,000.

BONDI ŽA SOUTHERN PACIFIC.

NEW YORK, 19. februar. — Southern Pacific železnica je v petek dovolila izdajo \$82,000,000 bondov za 20 let po 4 odstotke, ki se spremeni lahko v navadne bonde po 130.

Nadzorniki so sklicali delniško sejó dne 7. aprila, da dovolijo zvišanje navadnih delnic za \$100,000,000, s katerimi bodo dobili nove bonde.

Bondi se bodo odkupili 1. marca 1914.

Roosevelt se bo na to podal na več ladij, da si ogleda njih se-stavo, moštvo in častništvo.

Poveljna ladija "Connecticut" bo točno ob 11. uri plula po "Mayflower", kjer se bo nahajal predsednik Roosevelt. Tu se bo pa začelo strejanje na vse pretege. Vsaka ladja bo oddala 21. pozdravov z gromenjem topa. Skupno bodo vse ladje ustrelile 1743.

* Seveda se bo iz admiralске ladije še posebej trikrat ustrelilo in to na čast Rooseveltu.

Slovesnost obeta biti res nekaj imponantnega.

NASELJEVANJE IN ISZSELJEVANJE.

Interesantna statistika za leto 1908.

WASHINGTON, 20. februar. — Včeraj je bila izdana interesantna statistika o naseljevanju in izseljevanju v letu 1908, zaključeno meseca novembra '08. Iz števil razvidimo, da je bilo izseljevanje iz Amerike večje, kot naseljevanje.

V zgoraj omenjenem času je prišlo v Ameriko 573,581 oseb, v istem času je pa zapustilo Združene države 44,452 oseb.

POLETNA HISKA ZA PRED-SEDNIKA.

WASHINGTON, 21. februar. — Poslane Landis iz Indije je predlagal, da se zgradi za predsednika posebno poletno bivališče "Dezelno belo hišo."

Predlagano je, da se zgradi poslopje v zvezni vojaški rezervaciji v West Point, N. J. in da se napravi in opremi po načrtih Tafta, bodočega predsednika.

Rivalisce bi stalo okoli \$250,000, ki naj se takoj zgradi.

ZA TOVARNO V YOUNGS-TOWN.

COLUMBUS, 21. februar. — Youngstown Sheet & Tube družba je v soboto sklenila zvišati svoji kapital od \$6,000,000 na \$10,000,000 ter plačala državnemu tajniku \$4,000, da dobi dovoljenje.

TRIDESET LET JEČO, KER JE USTRAŠIL MILIJONARJA.

KANSAS CITY, MO., 21. februarja. — Robert M. Bleetsone je bil obsojen v tridesetletno ječo, ker je vdrl v stanovanje milijonarja Jones-a z bombo in z revolverji ter zatevil \$7,000.

BONDI ŽA SOUTHERN PACIFIC.

NEW YORK, 19. februar. — Southern Pacific železnica je v petek dovolila izdajo \$82,000,000 bondov za 20 let po 4 odstotke, ki se spremeni lahko v navadne bonde po 130.

Nadzorniki so sklicali delniško sejó dne 7. aprila, da dovolijo obresti za dolgovje.

WASHINGTON, 20. februar. — Iz zdravstvenih vzrokov je admiral Dewey zadržan se skupno s predsednikom Rooseveltom, da udeležiti slavnosti v Hampton Roads, o prihodu vojnega brodovja, ki je prepluhlo okoli sveta.

WASHINGTON, 20. februar. — Tu se dela na vse pretege, da bo sprejem brodovja nekaj, kar še ni bilo v Združenih državah. Danes so v vladni palati izgotovili program slavnostnega dneva in bo na vse svi-

lajši. Predsednik Roosevelt bo z vsemi velikimi dostojanstveniki pozdravil brodovje iz zato naša narejene tribune v Hampton Roads. Mimo Roosevelta bo plulo 26 največjih bo-

ljih verujemo Bienerthovim besedam, ki je izjavil pred nekaj dnevi "Vojska bo mesto

AMERIŠKI POSLANEC SPREJET OD KRALJA IN KRALJICE.

RIM, 19. februarja. — Poslanik Združenih držav Griscom in njegova žena, sta bila danes sprejeta v posebni avdijencu od kralja Viktorja in kraljice Heleno. Zahvalila se je na vse pretege. Vsaka ladja bo oddala 21. pozdravov z gromenjem topa. Skupno bodo vse ladje ustrelile 1743.

Iz nastopa telovadcev razvidimo da "Sokol" v resnicu na preduje.

Telovadba je v starem kraju prvi namen "Sokola" in tudi naši Sokoli so pokazali, nekaj težkih in zanimivih telovadskih prizvajanj. Pri plesu je bilo veliko izvirne zabave s konfetti.

Ples "Dame volijo" se še nikakor ne pusti vpeljati pri večernih predstavah.

Kraljica Helena se je v lepih besedah zahvalila za velikodušni dar vsem Amerikancem, in izrazilo željo, da bi rada to storila osebno. Zahvalila se je še posebej novoizvoljenemu predsedniku Taftu.

"Amerikanci so z nami ravnali kot bratje", je pristavila kraljica k svojemu govoru na nasprotni strani.

Lepo je od Amerike, da pomaga nesrečnim otročicem, a naj bi tudi za svoje kaj naredila.

Tudi se je podalo domov mnogo "pravih" Amerikanec in to za vedno. V mesecu januarju 1909 je naseljevanje iz Avstro-Ogrske poskočilo. In sicer za 7.428 oseb za Ogrsko, 7.913 za Italijo pa 4.905 oseb. Naseljevanje iz Rusije in Finske je padlo za 859 oseb; Japonska za 768, kot je v letu 1908.

CLEVELANDSKA
"AMERIKA"
Edini sl. dvo-tednik v Ameriki

Izdaja: Slov. tiskovna družba
Amerika.

— Izhaja v torek in petek.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPO \$3.00

Posamezne številke po 3 cente.

Vse pošiljatve, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošiljajo na:

Tiskovna družba "AMERIKA"
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči posebno polemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

"Clevelandka AMERIKA"
The Leading Slo. Semi-Weekly
Issued Tuesdays and Fridays.

Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15,000 Slovenians
(Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387 R.

Entered as second-class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio,
under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 15. Tue. Feb. 23'09. Vol. II

V ORGANIZACIJI JE MOČ!

Podporne Jednote, ustanovljene
na pravi podlagi, so te-
melj našega življenja.

Stavek "V organizaciji je
moč" se čita in ponavlja dan
za dnevom, ter je znan že mar-
sikaterem rojakom.

Ne oziraje se na narodnosti,
mora vsak priznati to resnico.

Dokazano je bilo že tisoč-
krat, da le s pomočjo organi-
zacije, s pomočjo dobrih in po-
stnih zvez in s pomočjo jednot
nam bo mogoče napredovati,
da lahko uspešno podpiramo
drug drugega.

Vkljub temu pa, da je ta
pregovor že v resnicu edino za-
gootvori za naše otroke in na-
slednjike, še veliko rojakov no-
te slediti temu reku.

Da "V organizaciji je moč"! V prvi vrsti naj bi bila naša
naloga in dolžnost, da se zdru-
žimo, organiziramo v skupino
in zvezo, od katere nas ne od-
trga nihče drugi kakor smrtna
kosa in tako preskrbimo same-
ga sebe, dediče in svoje.

Marsikateri si misli, da celo
že govoril je, kaj potrebujem
državu, kaj jednotu, plačevati
moram, a dobil ne budem nik-
dar, niti tistega, kar sem v de-
narju vplaca.

Odgovor takemu je lakš,
ker, kadar v resnicu to misli, go-
tovo ni, ali še nikdar bolan bil,
ali ga pa se ni doletela kaka
nreča.

Dokler delamo, dokler smo
zdravi, nam organizacija res
veliko ne koristi, ampak radi
tega če nas Bog varuje vseh
nesreč ne smemo zanemarjati
gesla da le "V organizaciji je
moč" in ta moč nam počake
dejstvo v naših potrebarih bo-
lezni, poškodbi ali smrti in
takrat je organizacija — dobra.

Dokler je hiša, v kateri pre-
bivamo cela, ne potrebujemo
zavarovalnine, kadar pa hiša
zgori, je pa vsakemu dobro
došla svota, ki jo prejme od
zavarovalne družbe.

V zadnjih desetih letjih se je
zavarovanje za življenje in
smrt razširilo po vseh delih sve-
ta in v vseh slojih.

Pri bolj zavedenih narodih je
skoro vsaka oseba zavarovana,
zakaj bi jih mi ne posnemali?
Mar nima naš denar isto vred-
nost, kakor drugega naroda?
Ako se drugi narod organizira
in podpira, zakaj bi mi ne pod-
pirali samega sebe?

Ali ne boste bolj brez skri-
ke boste vsaj vedeli, zakaj
plačujete mesečno?

Ali vam ne bode lagije in
bode bolj zadovoljni, ako
veste, da v slučaju smrti vaši
otroci, žena, mož ali sorodniki
dobivajo za vami usmrtnino in
so tako preskrbljeni?

Gotovo! Zlasti pa še oznenjeni
z veliko družino, njih naloga bi
morala biti, da vsaj nekoliko
preskrbijo za otroke po svoji
smerti. Nesreča nikdar ne poči-
va, danes si še čil in zdrav, si
vesel in prepeva, raduješ se
s svojo družino, jutri pa lahko
že stoji pred sodnim stolom.

Ali se ti ne bode težko po-
sloviti s tega sveta, kadar pri-
de ura smrti, ko twoja žena,
otroci, bratje, sestre ali drugi,
ki so ti dragi, ostanejo za te-
boj nespiskrbljeni?

Velika nesmisel je, kdor je
menja, da brez organizacije
lahko obstane.

Organizacija je vsako društvo
in najsibode to ali drugo,
vsaka zavarovalnina, družba,
vezva ali jednota.

Edina razlika je, da pri dru-
štvu si zavarovan v slučaju
boleznih, v jednoti pa v slučaju
nesreč ali smrti.

Da se pa jednota od jednote
tudi razlikujejo je samo ob se-
bi umenvno. In zakaj?

Mnogo jednot je bilo v teku
zadnjih 20 letih vstanovljenih
a od teh jih danes že jako ma-
lo posluje, krivda temu pa je,
ker vsaka jednota prične s pre-
majhno mesečno.

Ravno tukaj pa moramo o-
brniti celo pozornost na to, da
si izberemo jednoto, ki nam za-
gotovi zavarovalnino, zato
plačujemo in pri tem pa ne
smemo gledati na tako jedno-
to, ki ima majhne asesmente,
pač pa na tako, ki je ustanov-
ljena in peljana po dokazanih
zahtevah modernih organizacij.

Dokazano je, da vsaka tak
jednota, ki je bila ustanovljena
z majhnimi asesmenti, mora
svoje prispevke od leta do leta
zvišati, če hoče še poslovati,
drugače mora "umreti".

Nekatere države so že do-
lečile gotove cene, ki jih mora
zahtevati jednota od članov, da
so ti zagotovljeni za usmrtni-
no.

Se boljši dokaz pa imamo, a-
ko si za primera vzamemo za-
varovalne družbe. Koliko za-
htevajo od osebe ki je stara 27
let in se želi zavarovati za
tisoč doljarje posmrtnine.

Vsaka teh družb bode zahte-
vala od 25 — 35 dolarjev na
letu.

Ako smo pripravljeni, da pri-
stopimo in podpiramo tako or-
ganizacijo, katere poslovanje
nam je popolnoma neznano in
radi plačamo zahtevano sveto
zakaj bi ne plačali za 1000 dol.

Zavarovalno za starost 27
let po \$1.14 na mesec, kateri
znesek je za celo leto le \$13.68.

Premisliti pa moramo to, da
vsaka zavarovalna družba ima
svoje podružnice, svoje usluž-
bence in agente, katere mora
dobro plačati.

Kdo pa plača iste? Vsak, ki
se pri taki družbi zavaruje, si-
cer bi morale zavarovalne or-
ganizacije istotako propasti,
kakor so propale jednote z ma-
jhnimi asesmenti. Samo ob sebi
je umenvno, da pravilni ases-
ment, ali bolje rečeno čisti zne-
sek pravega letnega asesmen-
ta, gotovo ne znaša toliko kol-
ikor mora član take družbe
plačati.

Da nam bi najka zemlja ro-
dila še več takih mož.

kor so n. pr. rudo- in premog-
kopi.

V par tednih je pristopilo
že lepo število rojakov v novo
ustanovljeno jednoto in to brez
vsake agitacije, mnogo jih pa
je, ki se še vedno obotavlja-
jo in odlasa.

Cim preje pa pristopite, tem
manj boste pozneje plačevali
na mesec, kajti čas heži in vsak
dan smo starej.

Clevelandski Sloveni, opri-
mite se novega podjetja "Slo-
venske Podporne Jednote", po-
kažite, da se zanimate in da
hočete preskrbeti sebe in svoje,
počakite napredok Slovenstva
v tuji deželi, da bodoemo tudi
mi vzgled drugemu narodu in
da nas ne bode sram stopiti
javno med svet, ker z'novon-
stanovljeno jednoto smemo pos-
lati križem Združenih držav ne
da bi se skrivali za po-
stavami.

Vpišete se lahko pri vsake-
mu ustanovniku, ali pa pri glav-
tajniku, kateri Vam bo drage
volje, dal vsa nadaljna in po-
drobnejša pojasnila.

Na drugem prostoru najdete
natančni izkaz vplačevanja za
posamezno zavarovalnino in
svoje z poškodnino.

WASHINGTON.

Ni dolgo ko smo objahali
stoletnico Lincolna, ko se mo-
remo zopet spomniti moža, pr-
voboritelja za svobodo George
Washingtona rojen 22. februarja
1732 v Zahodni Woreland
County, Va. Bil je prvi pred-
sednik združenih držav in to
od leta 1789 — 1797.

Njegovo življenje je kaj vi-
harno. V letu 1748 je postal
potnik. Leta 1759 je vzel
v zakon vdovo Matro Custis.
V letu 1759 je postal poslanec
v Virginiji. Napočila je državljanska vojska, koje vrhovnim
vodenjem je bil 15. junija 1775
imenovan. Ko se je pa leta
1783, 3. septembra sklenil v
Parizu mir, se je za malo čas
umaknil iz političnega polja, a
je bil 30. aprila 1789 imenovan
prvim predsednikom Združenih
držav. Leta 1796 je bil v dru-
gu izvoljen predsednikom. Tudi
se mu je predsedništvo po-
nudilo v tretje — a je to od-
klonil.

Umrl je 14. decembra 1804.
Ob njegovih smrtnih je žalovala
cela država, ker umrl ji je mož,
ki ga ni bilo mogoče nadome-
stiti.

Washington je bil prvi ko
se je zavzemal v kongresu za
osvoboditev sužnjev.

Ne bomo tu popisovali nje-
govih slavnih dejanj, naj si bo
v vojski ali šot drugod, ker
Washington je pač vsakemu
znan. Spominjati se pa moramo
Washingtona kot prvega bori-
telja za svobodo, in to ne samo
zase temveč tu naj bodo po
njegovem izreku deležni vsi.

Da nam bi najka zemlja ro-
dila še več takih mož.

PRIDELEK SLADKORJA.

Prebivalci 'Združenih Jez-
so kupili zadnje leto 3.185.789
ton sladkorja. V Ameriki se
ga je pridelalo 900.998 ton, o-
stalih 2.284.791 ton je bilo pri-
peljanega z tujih dežel.

Pomislimo, koliko je treba
plačati na ta dva milijona im-
portirane sladkorja, aka se po-
ča.

Ako bi ne bilo tako visokega
tarifa, ali če bi se sladkor izde-
loval doma, bi prebivalstvo
zadržalo lepši pripravnejši pro-
stor, toda nerazumljivo nam
je, da je Opeka v to privolil.

Na njega smo se zanašali, da
se bi upiral takemu gospodar-
stvu.

Res žalostno, da se v celem
glavnem odboru ne najde mo-
ža, ki bi si upal dvigniti glas
proti predsedniku Nemanicu!

ljudi ni, ki bi imeli veselje do
industrije, sedanji trutje
z dosedjanju protekcijsko delo
dovol velik dobitek in se ne bu-
di za zboljšanje.

V Louisiana se prideva okoli
335.000 ton sladkornega suro-
vega materiala na leto. V se-
dmih letih se je izdelek slad-
korja povečal samo za 256.198
ton, dočim je poraba poškodila
za 813.473 ton.

Spošna želja je, da se pusti
sladkorju prost uvoz v deželo,
ker so navedena števila dovolj-
močni dokazi.

JEDNOTNI DOM V
JOLIETU.

V prejšnjih številkah o tej
zadevi smo posvetili ves pro-
stor g. A. Nemanic-u, predsedni-
ku K. S. K. Jednote. Vedeli
samo namreč, da ravno g. Ne-
manič celo stvar vodi. To tudi
dokazuje dejstvo, da je bil svet
kupljen tikom njegovega sa-
loona, vsled česar se bo vred-
nost Nemanicevega posetova-
veliko povečala. Pod pokrovit-
jem teljstva pred konvencijo v
Pittsburghu in bilo sklenjeno,
da se deluje za novi Dom. To-
da ker je pa g. Nemanic spo-
nal, da je bila cela konvencija
skoraj jednoglasno proti njego-
vemu načrtu, je pa stvar za-
časno opustil. Dobro je namreč
vedel, da ne bi bil izvoljen
predsednikom, če bi delegatom
razkril svojo nakano. Toda da-
nes to opustimo.

Namesto tega bi radi vpra-
šali, zakaj so bili nadzorniki iz-
voljeni; da kimačo in se klanja-
jo jolietskemu "kralju", ali pa
da v resnici nadzorujejo Jedno-
tinu gospodarstva. Nadzorni-
kom smo bili na konvenciji v
Pittsburghu izvoljeni J. Sitar in
George Stonic iz Jolietja in Fr.
Opeka iz Waukegan-a, Ill. Gle-
de Sitar-ja, in Stonic-a, se ne
čudimo, da sta glasovala za
Dom, (čeprav bi mogoče iz-
brala lepši pripravnejši pro-
stor), toda nerazumljivo nam
je, da je Opeka v to privolil.
Na njega smo se zanašali, da
se bi upiral takemu gospodar-
stvu.

Res žalostno, da se v celem
glavnem odboru ne najde mo-
ža, ki bi si upal dvigniti glas
proti predsedniku Nemanicu!

POZIV!

Gospoda A. Nemanica pred-
sednika K. S. K. Jednote tem
potom uradno opominjava in
pozivljava, da on kot predsednik
naše K. S. K. Jednote, vsem
članom in članicam naznani kje
je on dobil pravico odstaviti
državne uradnike, katere si
je društvo sam izvolilo.

G. Nemanic, ako ste predsed-
nik Jednote, niste še predsednik
vsakega posameznega društva
in teda, ker ste najdne podpis-
preklicali hočeva Vam tudi po-
kazati da se takemu "kralju"
kakor ste Vi še ne podava, in
ako Vi v prvem listu ne prekli-
čete, kar ste zadržili, naznani
ce celo stvar na Vaše lastne
stroške državi.

Anton Grdina, pred.
Jos. Jarc, taj.
dr. sv. Vida št. 25. K. S. K. J.

ČEHI SO NEVARNI ZA
AVSTRIJO?

Odkril zaroto.

DUNAJ, 20. februar. — Iz Pra-
ge se poroča, da je vlad za-
čela na vse pretege zatirati Če-

Slovenska Podpora Jednota, ustanovljena dne 31. jan. '09. s sedežem v CLEVELANDU, O.

GLAVNI URAD: 6113 St. Clair Ave. N. E.

GLAVNI ODOBNIKI:

Predsednik: JOHN GORNICK, 6113 St. Clair Ave. N. E.
I. podpredsednik: FRANK BUTALA, 220 St. Clair Ave. N. E.
II. podpredsednik: ANTON SKUL, 977 East 64th Street. N. E.
Glavni tajnik: JOSIP JARC, 6119 St. Clair Ave. N. E.
Računski tajnik: ANTON PUCEL, 1176 Norwood Road.
Blagajnik: FRANK STRNISA, 1009 East 62nd St. N. E.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave.

NADZORNIKI:

Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., N. E.
Frank Crne, 1114 East 63rd Street.
Rudolf Perdan, 1208 East 55th Street.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Mihelčič, 6113 St. Clair Ave. N. E.
Dr. J. M. Seliskar, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Franc Zele, 1128 East 63rd Street.

POROTNI ODBOR:

John Gorjup, 3153 Kraus Court.
John Wiederwohl, 6127 St. Clair Ave. N. E.
Jac Hočevar, 1165 East 61st Street.

GLASILLO JEDNOTE:

"CLEVELANDSKA AMERIKA."

ZAVAROVANINA.

	Starost:	\$500	\$1000	\$1500	\$2000
16	\$.46	\$.93	\$ 1.39	\$ 1.86	
17	* .47	.94	1.41	1.88	
18	* .48	.95	1.43	1.90	
19	* .48	.96	1.44	1.92	
20	* .49	.97	1.46	1.94	
21	* .49	.98	1.47	1.96	
22	* .50	1.00	1.50	2.00	
23	* .52	1.03	1.55	2.06	
24	* .53	1.06	1.59	2.12	
25	* .54	1.08	1.62	2.16	
26	* .55	1.10	1.65	2.20	
27	* .57	1.14	1.74	2.28	
28	* .60	1.20	1.80	2.40	
29	* .63	1.25	1.88	2.50	
30	* .65	1.30	1.95	2.60	
31	* .68	1.35	2.03	2.70	
32	* .70	1.40	2.10	2.80	
33	* .73	1.45	2.18	2.90	
34	* .76	1.51	2.27	3.02	
35	* .79	1.58	2.37	3.16	
36	* .83	1.65	2.48	3.30	
37	* .86	1.72	2.58	3.44	
38	* .89	1.79	2.68	3.58	
39	* .94	1.87	2.81	3.74	
40	* .98	1.95	2.93	3.90	
41	1.02	2.04	3.06	4.08	
42	1.07	2.13	3.20	4.26	
43	1.11	2.22	3.33	4.44	
44	1.17	2.33	3.50	4.66	
45	1.22	2.44	3.60	4.88	
46	1.28	2.56	3.84		
47	1.39	2.78	4.18		
48	1.47	2.92	4.40		
49	1.55	3.09	4.64		

Z bratskim pozdravom
JOS. JARC, Glavni tajnik.

Ajdovščine je lazil cigan zaletni Valentin Levakovič. Ko ga je orožnik prisel, se mu je zoperstavljal, pa ga je vendar arretiral ter prinal v goriške zapore. — Okoli mosta pri Barki in okoli Rojic tih Gorice je vedno polno cigan. Te dni so arretirali tri ciganske fante, ki so starci 18, oziroma 22 in 25 let ter se vsi imenujejo Levakovič, in pa dve ciganki, matere in hči, Katarino, in Josipino Hudorovič, ker so kradli koke pri kmetih tam okoli. Ujeli so vsak po 48 zapora. Potem pojde zopet lepo na Rojce — kras. Ali res ni mogoče pregnati od tam nevarne ciganske zalege?

Srebrno poroko sta praznovala 9. februar postojanski župan Gregor Pikel in njegova gospa soproga rojena Kalister.

Slovencu ne dajo tudi pri ckr. vojakih mir! — Ker je prišel čas, da si naši enoletni protstoljci volijo polk, pri katrem da hočejo v jeseni odslužiti svojo enoletno aktivno službo jih slovensko časopisje opozarja na nekatere razmere, ki vladajo tujtam v posameznih polkih. Prav lahko se namreč zgodi, da protstoljec ponesreči, priše k polku, v katerem nekateri postopajo v nemško - nacionalnem duhu. Razmere za enoletne protstoljce so v Trstu, Gorici, Pušljiju in Zagrebu še dokaj ugodne, gotovo ugodnejše kakor v Ljubljani, kjer so lanj pri častniškem izpitu vrgli skoro vse Slovence, čeprav so v vseh oziroma prekazali svoje nemško-nacionalne tovariste.

Se žreblije ni maral v steni pustiti. — Neki zidar se je preseli iz svojega stanovanja v Spodnji Šiški v Zgornjo Šiško. Ko je svoje reči že odpeljal, vrnil se je zidar v svoje nekdajte stanovanje ter tel žreblije iz praznih sten ruvati, kar je go spomino M. B. tako ujezilo, da ga je pričela s posodo za mleko udrihati ter ga je precej izdatno poškodovala. Potri na dnu in na telesu šel je zidar v tamoznjem orožnikom pomoci iskat ter zahteval, da se ga z rezilnim vozom popelje v delno bolnico. Njegovu želji se je v toliko ustreglo, da so ga tudi z neki drugim vozom prisneli.

Ciganka nadloga. — Okoli

v Avstriji. — V zadnjih dneh je bil na Dunaju Kongres avstrijskih krščanskih strokovnih društev. Med tem ko je leta 1907. štela organizacija 63.000 članov, je štela koncem leta 1908. 90.000 članov v svojih vrstah. V organizaciji so zastopani skoraj vse delavski sloji, kakor: zeleničarji, tekstilni, tobačni, lesni, kovinski, špedičijski delavci, hlapci raznih vrst in peki. — Socialni-demokrščanska strokovna društva pa so dobila v istem času 27.000 članov več. Zadnji čas so krščansko-socialna strokovna društva ustanovila nove stike s papirnimi, kemičkimi in usnjarskimi delavci.

Meščansko šolo bi za Gorenjsko rada dobila Radoljica. Če dobijo na Jesenicah osemrazrednico, bi iz Bohinja in Doline gotovo bolje kazalo pohajati jeseniško osemrazrednico kot meščansko šolo v Radovljici, meščanska šola v Radovljici bi izgubila svoj poneten. Gotovo je taška šola bolj potretna na Jesenicah. Ker smatrajo Nemci slovensko vprašanje na Jesenicah za politično vprašanje, bilo bi dobro, da vsaj občine iz Bohinja, blejskega kota in Doline podpirajo Jesenicane v njihovem stremljenju po osemrazrednici, oziroma meščanski šoli.

Solske vesti. — Za učiteljico na šoli na Viču je imenovana galena. Hermina Peče. Za možno učiteljico na mest, nemški deklkiški šoli je imenovana galena. Marija Ramovs.

Romanje v Rim priredi zgreška nadškofov letosno poslovilo. Romarji odpotujejo iz Zagreba 23. aprila.

Odlikovanje. — Gospod Ed. Guttmann, višji nadzornik južne železnice, je odlikovan od sv. očeta z redom "Pro Ecclesia et Pontifice."

Podelitev patent. — C. kr. patentni urad na Dunaju je podelil gg. Zorn-Ravniharju v Ljubljani patent na jako praktične salonske ure z nastavno električno budilno ploščo, kar tudi na daljno budilno priravo za hotele, signalne ure za tovarne, šole, zavode itd.

Prijet tat. — Tat, oziroma dr. njegovi sodružni, ki so kralji v Rudolfovem in okolici, je prijet. Glava je neki Premer, mož babice, ki je pa pri stvari popolnoma nedolžna. Nekaj zlatnine se je baje dobitilo na Hrvaškem v Krapini. Tat je prav. Iščejo se še njegovi pomagači. — Uboga žena s takim možem!

Človeška propalica. — Anton Poznik, 30 let star, iz Kamne goric, bil je že 21krat kaznovan. Leta 1907. je bil obsojen na 13 mesecev težke ječe, ker je svojemu gospodarju "konja ukradel". Dne 5. novembra m. l. je prišel Poznik iz kaznilične ter 4 dni kasneje vstopil v službo za hlapca pri tovarnarju Fass v Perovem. Dne 10. novembra ga je postal gospodar z vprego po neki vijak. Poznika pa ni bilo več domov, temveč je enega konja, v vrednosti 150.000 z oправo vred prodal neki konjaški za 20.000, drugega konja in voz je pa puštil v Zawlevi krčmi v Zgorjih Bitnjah, ker ni vedel, kaj naj počne s konjem in vozom, ter si tudi mislil, da ga že orožniki zasledujejo. Nato se je podal v Kranj, kjer je za dobrijenih 20 kopipal. Obdolženec, prehrisan buča, je v Engelmanovi gospodinji vprizoril simulirani epileptičen napad, to pa radi tega, ker je kakor praktičen kriminalist dobro vedel, da ga zamore to rešiti kaznične dokaže, da ga je za časa tvinje napadla taka bolezna. A poklicani zdravnik ga je takoi spoznal za simulanta, kar ga je tako vježilo, da je zagrabil na njenega grozbi, da mora sprejeti blago, sicer bo tvrdka postopala proti njemu. Litografiранo pismo kaže, da je še mnogo takih ljudi, ki so naročili tucate. Tega agent ne pove. Ko pride blago, se razume, da vsakdo začudenov povprašuje, od koga blago. Če blago noči sprejeti, dobi od tvrdke litografiранo pismo, ki narečniku grozi, da mora sprejeti blago, sicer bo tvrdka postopala proti njemu. Litografiранo pismo kaže, da je še mnogo takih ljudi, ki so naročili tucate. Pri sodišču je težko kaj opraviti. Dotični agent je bil poklican na goriško poljico, a se zdi, da se mu ne bo zgodilo nič. Edina pomoč proti temu zlju je, da se takega agenta vržete skozi vrata, ne da bi ga zadel. Se tisti dan je prišel h konjaču Simmu Bolha v Počenki, pri katerem je brenčil. Izdal se je za konjača iz Bleide, in konečno trdil, da nima denarja pri sebi in na ta način izvabil 4 K posojoila in tudi 4 K za premočevanje je dolgan ostal. No, sedaj bodo imeli ljudje precej časa mir pred njim, kajti za kačen je dobil dve in pol leti težke ječe.

STAJERSKO.

Promoviran je bil na grški univerzi 6. t. m. za doktorja filozofije cand. phil. Vinko Zupan.

Nemcem se reže kruh. — Reka v Fürstenfeldu se bo še leta otvorila.

Vprašamo koliko slovenskih realcev se je pa že sezidalo v Sloveniji. Doli s tako vlogo!

Umrl je v Grizah gostilničar Valentij Naprudnik.

Nevarno je obolen v Mariboru bogoslovski profesor g. dr. Franc Feus.

Agrarno banko si ustanavljajo nemški agrarci na Stajerskem. Na svečino se je imel vršiti prvi občni zbor, pa niso mogli doseči sklepnosti in so se zborovalci brez uspeha razšli.

Kako daleč se baje pride z nemščino, pripoveduje skoro v vsaki številki ptijski "Stajerc". Zdaj pa nam naj še pove, zakaj se v zadnjih mesecih tako pridno učne slovenščine nemški vodoščolci v Gradcu. Tudi "Südmärkta" priporoča Nemcem, naj se uče slovenski. Seveda: kruh med Slovenci je dober!

Nagla smrt. — V Spodnjem Dravogradu so našli dne 4. t. m. mrtvega v njegovem mlinitu pridnega posestnika Jeseničnika, p. d. Becl-a. Ležal je mrtvev pri velikem kolesu. Brzko ga je zadela kap. N. p. v. m.!

PRIMORSKO.

Zivinske bolezni na Goriškem. — Prvacini pri Goricu in Štajersku na Krasti vlaža med prešiči svinjski ušen. Na Boškem v Logu pa imajo smrakov.

Dvoboj v Gorici. — Ta mesec se Gorica mela svojo dvobojno afero. Občinski oče znameniti laški radikal dr. Venier in uradnik "banke Friulane" (furlanske banke) Orsetti sta se med seboj sprekli in poslali na prav lepe načine. Vsled tega je dr. Venier poslal Orsettiju svoje priče in ga pozval na dvoboj. Orsetti je dvoboj sprejel. Nasprotnika sta se šla dvobojevat v Videm na Laško, kjer pa se ničista bila, ampak si izrazil svoje spoštovanje. Ta je končana z dvobojna aféra za dr. Venierja, ne pa za Orsettija, ki je bil kot uradnik katoliškega zavoda takoj suspendiran.

Zanimive prodaje posestev v Gorici. — Bratje Loser v Gorici so prodali bivšo Cecconijevi vilu na Solskanski cesti za 1.200.000 krov nekemu dunajskemu profesorju za sanatorij. Bratje Loser so to vilo kupili pred kratkim baje za 300.000 krov. Brata Ivo, lastnika hotela "Union" in "Tirolerhof" v Gorici sta za 100.000 krov kupila bivša Stanicevo vilo na Solskanski cesti, kjer menita napraviti "penzion". Ta vila je bila svoj čas last nesrečnega avstrijskega poveljnika pri Magentiju leta 1859. Gyulai-ja, ki je živel v Gorici v pokoju. Vila se imenuje še danes "Vila Gyulai".

Pozor pred agenti! — Iz Gorice se poroča: — Po deželi se klati okrog duthovnikov in drugih ljudi neki agent monakovske tvrdke Wolf. Ta agent zna tako pregovoriti ljudi, da pri njem naroči blaga, spodnje oblike, perila itd. Na naročilnem listku, ki ga podpišejo, se zdi, kakor da bi naročilo veljalo le za toliko in toliko komadov. A naročilni listek ihu čisto majno opazko, da naročilo velja za tucate. Tega agent ne pove. Ko pride blago, se razume, da vsakdo začudenov povprašuje, od koga blago. Če blago noči sprejeti, dobi od tvrdke litografiранo pismo, ki narečniku grozi, da mora sprejeti blago, sicer bo tvrdka postopala proti njemu. Litografiранo pismo kaže, da je še mnogo takih ljudi, ki so naročili tucate. Pri sodišču je težko kaj opraviti. Dotični agent je bil poklican na goriško poljico, a se zdi, da se mu ne bo zgodilo nič. Edina pomoč proti temu zlju je, da se takega agenta vržete skozi vrata, ne da bi ga spustili z njim v pomenek. Kdor se je še spustil z njim v razgovor, se je kesal.

Mali oglasi.

Ako imate na prodaj hišo, svet, pohištvo ali kaj drugega, dajte oglas v naš list, ki bo skrbel, da se dobijo kupci. Cene nizke.

